

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Херсонського
державного університету
05.04.2021 № 458/Д

ПОРЯДОК
відрахування, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктор
філософії та доктора наук в Херсонському державному університеті

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок відрахування, переривання, поновлення та переведення здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – аспірант або доктор філософії) та наукового рівня вищої освіти (далі – докторант) визначає порядок відрахування, надання академічних відпусток, поновлення та переведення аспірантів та докторантів в Херсонському державному університеті (далі – ХДУ).

1.2. Законодавчо-нормативне забезпечення:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Порядок переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету (Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 927);
- Про Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261);
- Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.01.2021 № 102);
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Херсонському державному університеті;
- Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті;
- Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету;
- Положення про Комісію з питань академічної доброчесності Херсонського державного університету;
- інші нормативно-правові документи ХДУ.

1.3. Рух контингенту здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук здійснюється за відповідними наказами ректора із погодженням із Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ.

2. Порядок відрахування аспірантів та докторантів

2.1. Підставами для відрахування здобувачів вищої освіти з аспірантури та докторантури є:

- 2.1.1. завершення навчання;
- 2.1.2. власне бажання;
- 2.1.3. переведення до іншого закладу вищої освіти;
- 2.1.4. невиконання індивідуального плану освітньо-наукової програми доктора філософії або індивідуального плану наукової роботи докторанта;
- 2.1.5. порушення умов угоди, укладеної між ХДУ та аспірантом або докторантом;
- 2.1.6. порушення академічної доброчесності;
- 2.1.7. інші випадки, передбачені законодавством України, Статутом та іншими нормативно-правовими актами ХДУ.

2.2. На момент відрахування аспіранти (докторанти) відповідно до пп. 2.1.1-2.1.3 не повинні мати заборгованості по звітній документації щодо атестації протягом періоду підготовки в аспірантурі (докторантурі).

Датою наказу про відрахування за п. 2.1.1. є день завершення терміну навчання аспірантів та докторантів.

У разі дострокового захисту дисертації аспірант (докторант) має право бути відрахованим з аспірантури (докторантури) до завершення нормативного строку підготовки наказом ректора на підставі особистої заяви та документів, що підтверджують присудження йому ступеня доктора філософії або доктора наук.

2.3. Невиконання індивідуального плану освітньо-наукової програми доктора філософії або індивідуального плану наукової роботи докторанта встановлюється за результатами атестації кафедрою, що забезпечує підготовку аспіранта та докторанта, із врахуванням таких обставин:

2.3.1. невиконання або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин;

2.3.2. невиконання індивідуального навчального плану або отримання незадовільної оцінки під час семестрової заліково-екзаменаційної сесії, зокрема, ліквідації академічної заборгованості, здобувачем ступеня доктор філософії.

2.4. Рішення про відрахування аспіранта (докторанта) відповідно до пп. 2.1.2-2.1.5 ухвалює вчена рада ХДУ на підставі особистої заяви аспіранта (докторанта) та/або витягу з протоколу засідання кафедри, на якій здобувач проходив підготовку, щодо розгляду відповідного питання.

2.5. Відрахування аспіранта та докторанта як вид академічної відповідальності, за порушення академічної доброчесності (п. 2.1.6) визначається Законом України «Про освіту» (ч. 6 статті 42) та Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти ХДУ.

2.6. Відрахування аспірантів та докторантів за п. 2.1.7 здійснюється за умови порушення аспірантом (докторантом) вимог Статуту або Правил внутрішнього розпорядку університету, вимог з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачених відповідними правилами та інструкціями, що затверджені в ХДУ може бути підставою для відрахування за умови визначення таких підстав у договорі (контракті) після вичерпання інших засобів впливу (або неможливості їх застосування) лише в порядку, визначеному правилами внутрішнього розпорядку університету, затвердженими відповідно до Закону України «Про вищу освіту»

2.7. У випадку навчання за кошти фізичних або юридичних осіб на момент відрахування аспіранти (докторанти) не повинні мати заборгованості перед ХДУ з сплати за навчання.

2.8. Аспірант, відрахований з ХДУ до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, отримує академічну довідку відповідного зразка, встановленого Міністерством освіти і науки України.

3. Переривання підготовки в аспірантурі та докторантурі

3.1. Аспірант (докторант) має право на перерву в навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої-наукової програми чи виконання індивідуального плану роботи докторанта.

3.2. З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти (докторанти) мають право на академічну та соціальну відпустку. Особи, яким надано відпустку, не відраховуються з числа здобувачів та зберігають окремі права відповідно до законодавства України, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ХДУ.

3.3. Аспірантам (докторантам) можуть надаватися такі види академічних відпусток:

3.3.1. Академічна відпустка за станом здоров'я (за сімейними та іншими особистими обставинами) – перерва в навчанні, право на яку здобувач отримує в разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування; загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць за семестр); анатомічними дефектами, які не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання.

Академічна відпустка за станом здоров'я надається аспірантові (докторантові) на підставі особистої заяви та медичних довідок, що підтверджують порушення функцій організму, зокрема, висновок лікарсько-консультативної комісії.

3.3.2. Академічна відпустка у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності – навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (зокрема іноземних держав) може бути підставою для перерви в навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між закладами вищої освіти.

Аспіранти та докторанти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами, не відраховуються із складу здобувачів та їм гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії.

3.3.3. Академічна відпустка у зв'язку з військовою службою – перерва в навчанні, право на яку аспірант (докторант) отримує у зв'язку з призовом на строкову військову службу в разі втрати права на відстрочку від неї. Аспірантові (докторантові) гарантується збереження місця навчання та стипендії.

3.3.4. Академічна відпустка на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі – це перерва в навчанні, яка може надаватися аспірантові або докторантові, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах).

3.4. Аспірантам (докторантам) можуть надаватися такі види соціальних відпусток:

3.4.1. Відпустка по вагітності та пологах.

3.4.2. Відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку.

3.4.3. Відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею 6-річного віку в разі, коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду.

3.4.4. Відпустки за сімейними та іншими особистими обставинами.

3.5. Соціальні відпустки надаються аспірантам (докторантам) відповідно до Кодексу законів про працю України на підставі особистої заяви, свідоцтва про народження дитини та/або медичних довідок, зокрема, що підтверджують потребу дитини в домашньому догляді, інших документів.

3.6. Максимальна тривалість академічної відпустки за станом здоров'я, у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності, за сімейними та іншими особистими обставинами встановлюється до одного року.

4. Порядок поновлення підготовки в аспірантурі та докторантурі

4.1. Поновленими до складу аспірантів (докторантів) можуть бути особи, відраховані до завершення навчання та особами, яким було надано академічну відпустку.

4.2. Поновлення аспірантів (докторантів) здійснюється незалежно від причини відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття освіти, освітньо-наукової програми, спеціальності та галузі знань, джерел фінансування з урахуванням здатності претендента успішно виконувати індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, зокрема після усунення наслідків, що стали підставою його відрахування

4.3. Аспірант (докторант), відрахований з ХДУ до завершення навчання, має право на поновлення в межах ліцензованого обсягу.

Поновлення аспірантів (докторантів) на навчання за кошти державного бюджету здійснюється за умови наявності вакантних місць та лише за умови відшкодування коштів, витрачених на їх підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

4.3. Аспірант (докторант), який був відрахований на першому році підготовки, може бути поновлений на другий рік навчання, за умови проходження ним атестації за перший рік навчання в установленому порядку.

4.4. Поновлення здійснюється на освітні програми того самого ступеня, з якого було відраховано здобувача вищої освіти, на такий самий або молодший курс.

4.5. Поновлення аспірантів (докторантів) відбувається на підставі особистої заяви та академічної довідки, що була надана здобувачам під час відрахування.

Заява про поновлення розглядається протягом двох тижнів. Результатом розгляду заяви є повідомлення умов поновлення до складу аспірантів (докторантів) або причина відмови.

Умовою поновлення аспіранта може бути ліквідація академічної різниці або погашення академічної заборгованості в індивідуальному навчальному плані упродовж першого семестру після поновлення, включення до індивідуального навчального плану додаткових дисциплін, а також проходження проміжної атестації щодо виконання індивідуального плану наукової роботи.

Умовою поновлення докторанта може бути проходження проміжної атестації щодо виконання індивідуального плану наукової роботи.

4.6. Поновлення до складу аспірантів (докторантів), яким було надано академічну або соціальну відпустку, здійснюється на підставі особистої заяви аспіранта (докторанта).

Особи, які отримали академічну відпустку за станом здоров'я, а також у зв'язку з навчанням (стажуванням) в іноземних закладах вищої освіти, допускаються до навчання за тим же джерелом фінансування, за яким вони навчалися до оформлення відпустки.

У випадку непоновлення після закінчення строку академічної відпустки або неподання документів для продовження її терміну аспірант (докторант) відраховується з аспірантури (докторантури) ХДУ датою закінчення відпустки.

4.7. Поновлення на навчання осіб, відрахованих із закладів вищої освіти або яким надано академічну відпустку, а також переведення здобувачів здійснюються, як правило, під час канікул.

4.8. Аспіранти (докторанти), підготовка яких здійснювалася за кошти фізичних і юридичних осіб і поновлюються на навчання, укладають нову угоду про підготовку в аспірантурі (докторантурі) ХДУ.

4.9. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за кошти державного бюджету і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за кошти державного бюджету лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку.

5. Процедура переведення аспірантів та докторантів

5.1. Аспіранти (докторанти) можуть бути переведені з:

5.1.1. ХДУ до іншого закладу вищої освіти;

5.1.2. однієї спеціальності або освітньо-наукової програми на іншу;

5.1.3. одного джерела фінансування на інше;

5.1.4. однієї форми навчання на іншу.

5.2. Аспірант (докторант) має право на переведення в межах ліцензійного обсягу за відповідними спеціальністю або освітньо-науковою програмою на такий самий або молодший курс.

5.3. Переведення аспірантів (докторантів) з ХДУ до іншого закладу вищої освіти здійснюється за погодженням керівників обох закладів вищої освіти. Аспірант (докторант), який бажає перевестись до іншого закладу освіти, подає на ім'я ректора ХДУ заяву про переведення за згодою наукового керівника та погодженням відповідних кафедр і, одержавши його письмову згоду, звертається з цією заявою до керівника того закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, та додає академічну довідку, що містить інформацію про здобуті результати навчання.

Аспіранти (докторанти), які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть бути переведені за згодою особи, яка здійснює фінансування навчання.

5.4. Заяву про переведення має бути розглянуто протягом двох тижнів і аспірантові (докторантові) повідомлено умови переведення на навчання або причину відмови.

5.5. У разі позитивного розгляду заяви і виконання умов переведення керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться аспірант (докторант), видає відповідний наказ, а до ХДУ направляє запит щодо одержання його особової справи. Отримавши запит, ректор ХДУ видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти, до якого в тижневий термін надсилає особову справу. Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться аспірант (докторант), після одержання особової справи видає наказ про його зарахування та вносить відповідні зміни до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.6. У разі закінчення строку акредитації освітньо-наукової програми та не проходження ХДУ повторної акредитації цієї програми аспіранти, які навчаються за рахунок коштів державного (регіонального) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти (наукової установи), в якому є акредитовані освітньо-наукові програми з відповідної спеціальності, для завершення навчання за кошти державного (регіонального) бюджету відповідно до Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (регіонального) бюджету, до інших закладів вищої освіти для завершення навчання за рахунок коштів державного (регіонального) бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України.

5.7. Забороняється (крім випадків, коли подальше навчання неможливе за станом здоров'я, у разі загострення хронічних або гострих психічних захворювань, що підтверджується висновком лікарсько-консультативної комісії) переведення здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, з однієї освітньої програми на іншу в останньому (випускному) семестрі.

5.8. Рішення про переведення аспіранта (докторанта) відповідно до пп. 5.1.2-5.1.4 ухвалює вчена рада ХДУ на підставі особистої заяви аспіранта (докторанта) та витягу з протоколу засідання кафедри, на якій здобувач проходив підготовку, щодо розгляду відповідного питання.

5.9. Переведення на наступний рік навчання аспірантів (докторантів) здійснюється наказом ректора на підставі виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи та результатів щорічної атестації науковим керівником та рішенням відповідної кафедри та вченої ради факультету. Датою переведення аспірантів (докторантів) є перший день нового навчального року.

6. Прикінцеві положення

6.1. Порядок набуває чинності з дати його ведення в дію наказом ректора після затвердження вченою радою ХДУ.

6.2. Всі зміни та доповнення до Порядку розглядаються та приймаються на засіданні вченої ради університету та водяться наказом ректора університету.

Перший проректор

Сергій ОМЕЛЬЧУК

Завідувачка відділу
аспірантури та докторантури

Алла ЦАПІВ

ПОГОДЖЕНО

Начальниця юридичного відділу

Ксенія ПАРАСОЧКИНА